



T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-526
Konu : Soru Önergesi (7/27444)

17.05.2026
7/27444 GK154

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.05.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1623946 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın Ersin BEYAZ tarafından yöneltilen 7/27444 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“Bakanlığımız çocuk işçiliği konusunda çalışmalar yapan kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları, işçi-işveren kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlamaktadır. Bu kapsamda, ülkemiz Uluslararası Çalışma Örgütünün temel sözleşmelerinden olan ve asgari çalışma yaşını düzenleyen 138 sayılı Sözleşme ile ülkelerin çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına yönelik eylem programları belirlemesini ve uygulamasını düzenleyen 182 sayılı Sözleşmesini onaylamış olup ulusal mevzuatı ile politika ve programlarını söz konusu sözleşmelere uygun olarak düzenlemiştir.

Çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılması amacıyla ‘Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı (2017-2023)’ uygulanmıştır. Cumhurbaşkanlığı İkinci 100 Günlük İcraat Programı kapsamında, 81 ilde Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimleri 2019 yılı Ocak ayı itibarıyla kurulmuştur. Ayrıca, Bakanlığımız koordinasyonunda 2025-2028 dönemi için hazırlanan yeni Ulusal İstihdam Stratejisi 1 Şubat 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Strateji’de, Sosyal Koruma-İstihdam İlişkisinin Güçlendirilmesi Temel Politika Alanı altında çalışma hayatında temel hakların korunması ve insana yakışır işlerin desteklenmesi kapsamında çocuk işçiliği ile mücadeleye yönelik tedbirlere yer verilmiş olup, bu kapsamda ilgili kurum ve kuruluşlarla çalışmalar yürütülmektedir. Diğer taraftan, mevsimlik tarım işçisi olarak başka illere giden işçiler ve ailelerinin yaşam koşullarının iyileştirilmesi ile başta eğitim ve sağlık olmak üzere kamu hizmetlerinin sağlanması amacıyla projeler uygulanmıştır.

Gençlerimizin kalıcı, kayıtlı ve nitelikli istihdam içine girmesini sağlayan, işsizliği azaltan ve ülkemiz rekabet gücünü büyüten kapsamlı Genç İstihdam Hamlesi 2026 yılında hayata geçirilmiştir. ‘Staj Desteği’, ‘Geleceğim Meslekte’, ‘NEET İşgücü Uyum’, ‘İşe İlk Adım’ ve ‘İŞKUR Gençlik’ olmak üzere 5 ana programın çatısı olan bu Program ile gençlerin erken yaşta iş deneyimi kazanmaları, becerilerinin işgücü piyasasının ihtiyaçlarıyla uyumlu hale getirilmesi ve nitelikli istihdama yönelmeleri amaçlanmaktadır. Özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere 15 yaşını tamamlamış Türkiye İş Kurumuna (İŞKUR) kayıtlı işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, iş deneyimlerini artırmalarına yardımcı olmak üzere aktif işgücü hizmetleri kapsamında mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları düzenlenmektedir. Ayrıca, Danışman Bilgi Sistemi (DABİS) gençlerin eğitim ve kariyer planlamalarında önemli bir yer tutan lise ve üniversite tercih dönemlerinde doğru kararlar almalarına destek olmak amacıyla geliştirilen; ortaöğretim mesleki alanları ile yükseköğretim programlarının işgücü piyasası performanslarını ortaya koyan ve tercih süreçlerinin veriye dayalı olarak desteklenmesini sağlayan bir karar destek sistemi olarak uygulanmaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yürütülen tüm teftişlerde çocuklar öncelikli risk grubu olarak belirlenmekte, ayrıca çocuk işçiliğine ilişkin şikayet ve ihbarlar öncelikli olarak değerlendirilerek teftiş kapsamına alınmaktadır. Gerçekleştirilen teftişler sonucunda ise 4857 sayılı İş Kanununun ‘Çalıştırma Yaşı ve Çocukları Çalıştırma Yasağı’ başlıklı 71 inci maddesi ile bu maddeye dayanılarak hazırlanan Yönetmelik hükümlerini ihlal eden işyerleri hakkında gerekli idari işlemler uygulanmaktadır. Ayrıca 4857 sayılı İş Kanunu’nun ‘İşin düzenlenmesine ilişkin hükümlere aykırılık’ başlıklı 104 üncü maddesinde Kanuna aykırılık durumunda uygulanacak idari para cezaları hükme bağlanmıştır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat İŞİKHAN
Bakan